Beretning fra Rådet for Teknologi og Innovation for 2004

Beretning fra Rådet for Teknologi og Innovation

INDHOLD:

1. INDLEDNING 5

2. FREMTIDSPERSPEKTIVER 7

2.1 Arbejdsplan for 2005 7

2. 2 Strategiske overvejelser (strategidag) 7

3. RÅDETS ARBEJDE 9

3.1. Antal møder og behandlede emner 9

3.2 Væsentlige nye opgaver i 2004/2005 10

3.2.1 Teknologisk Fremsyn 10

3.2.2 Lov om teknologioverførsel 12

3.2.3 De højteknologiske netværk 12

3.2.4 Højteknologifonden 13

3.2.5 Den regionale handlingsplan ”Viden flytter ud” 13

3.2.6 IT-væksthus i Ørestaden 14

3.2.7 Nyt iværksætterakademi 14

3.2.8 Udbud af bioteknologisk forskerpark 14

3.2.9 Strategi for Dansk Fundamental Metrologi 15

3.2.10 National strategi for standardisering 16

3.2.11 Koordinationsudvalget 17

3.2.12 Teknologisk Service 17

3.3 Evalueringer af eksisterende ordninger 18

3.3.2 Evaluering af De Regionale Vækstmiljøer 18

3.3.3 Evaluering af TI-Erhvervsudviklingsafdeling 19

4. BEVILLINGER OG STATUS 20

4.1 Bevillinger til Godkendte Teknologiske Serviceinstitutter 20

4.2 Bevillinger til Innovationskonsortier 21

4.3 Bevillinger til ErhvervsPhD-projekter 22

4.4 Bevillinger til Innovationsmiljøer 23

4.5 Bevillinger til Højteknologiske Netværk (videnetværk) 25

4.6 Forprojekter til EU's 6. rammeprogram 25

4.7 Bevillinger til teknologioverførsel 26

4.8 Oversigt over afgivne tilsagn, behandlede sager og afslag i 2004 27

1. Indledning

Rådet for Teknologi og Innovation er nedsat i medfør af lov om teknologi og innovation (lov nr. 419 af 6. juni 2002).

Det overordnede formål med loven er at styrke teknologiudvikling og innovation i erhvervslivet.

Dette indbefatter områder som:

- Samarbejde og formidling af viden mellem forskere, forsknings- og uddannelsesinstitutioner, teknologiske serviceinstitutter, videninstitutioner og virksomheder,
- Innovation, udvikling, spredning, udnyttelse og kommercialisering af forskningsresultater, ny teknologi, organisatorisk og markedsmæssig viden.
- Tilgang og udvikling af viden- og teknologibaserede virksomheder.
- Innovation og tilførsel af kapital og kompetence til viden- og teknologibaserede virksomheder
- Internationalt samarbejde om udnyttelse af viden og teknologi.

Rådet har til opgave at:

- Rådgive ministeren om tilrettelæggelsen af indsatsen for at styrke den fremtidige vækst og innovation i erhvervslivet.
- Indstille teknologiske serviceinstitutter til ministerens godkendelse.
- Indstille fordelingen af medfinansiering af innovationsmiljøerne.
- Træffe afgørelse om bevilling af midler inden for de områder, hvor ministeren har henlagt afgørelsen til rådet, jf. afsnit 3.

Videnskabsminister Helge Sander har udpeget følgende medlemmer af rådet:

Rådets formand:
Adm. direktør Fritz Schur Jr., Fritz Schur Gruppen

Rådets næstformand:
Adm. direktør Peter Lundhus, Femern Bælt A/S

Rådets medlemmer:
Vicedirektør Ane Buch, Håndværksrådet

Max Bæhring

Direktør Jan Elbæk, Hewlett-Packard ApS

Rektor Henrik Toft Jensen, Roskilde Universitets Center

Koncerndirektør Carl Christian Nielsen, Micro Matic Holding A/S

Direktør Birthe Skands

Adm. direktør Lars Thøgersen, CPH Design A/S

2. Fremtidsperspektiver

2.1 Arbejdsplan for 2005

2. 2 Strategiske overvejelser (strategidag)

Det overordnede tema for Rådets løbende strategiske drøftelser og på den særlige strategidag den 1. februar 2005 var, hvordan Danmark styrker sin internationale konkurrenceevne ved, at ny viden i endnu højere grad end i dag anvendes til at udvikle nye produkter og serviceydelser og dermed bidrage til fortsat vækst og udvikling af det danske samfund.

Den administrative ansvarlige for Finlands innovationsindsats - generaldirektøren for Tekes - har givet rådet en grundig orientering om opbygningen og prioriteringerne i det finske system. I den forbindelse har rådet især hæftet sig ved, at de forskellige initiativer til fremme af forskning, innovation og finansiering i Finland koordineres af den samme myndighed, og at der foretages en relativ detaljeret prioritering af, hvilke områder midlerne skal anvendes indenfor.

Rådet har ligeledes haft drøftelser med Det Strategiske Forskningsråd om rådets prioriteringer og mulighederne for at koordinere og målrette de to råds aktiviteter inden for fx nanoteknologi. Begge råd har en positiv holdning til samarbejde og har bedt sekretariaterne komme med oplæg om, hvordan en koordinering vil kunne foregå fx inden for nanoteknologi.

Endvidere har rådet drøftet de fremtidige udfordringer for det danske innovationssystem med en repræsentant for de teknologiske serviceinstitutter, som bl.a. bistår små og mellemstore virksomheder.

De væsentligste strategiske temaer, som rådet har drøftet er:

- Hvilken betydning har innovation for fremtidig vækst og udvikling
- Betydningen af innovation i små og mellemstore virksomheder og hvorledes fremmes den
- Kommercialisering af forskning og udvikling og vækst i nye videnintensive og højteknologiske virksomheder
- Internationalt samarbejde om videnudveksling
- Innovation i alle dele af landet
- Forsknings- og brugerdreven innovation

Det er rådets opfattelse, at globaliseringen stiller Danmark over for meget store udfordringer i de kommende år.

Danmark har et godt udgangspunkt fx med velkvalificerede forskere og medarbejdere i virksomhederne og fleksible organisationer. Men den internationale konkurrence nødvendiggør en målrettet indsats for yderligere at øge innovationen i erhvervslivet, hvis danske virksomheder skal bevare og styrke deres konkurrenceevne. Denne udvikling kan forventes at blive endnu tydeligere i de kommende år.

Rådet erkender, at udgangspunktet for at øge værditilvæksten er forskellig for videnintensive og højteknologiske virksomheder og for andre virksomheder. Men det er rådets opfattelse, at det er nødvendigt, at der fastholdes et fokus på alle virksomheder både inden for produktion og inden for service. Det skyldes, at der i alle typer virksomheder er et potentiale for at øge værditilvæksten via øget innovation.

Barriererne for at arbejde målrettet med innovation er større i mindre virksomheder. Rådet vil derfor have et særligt fokus på, hvordan rådet kan bidrage til at øge innovation i små og mellemstore virksomheder.

Indsatsen for at øge innovation i små og mellemstore virksomheder bør efter rådets opfattelse rettes mod et bredt udsnit af de små og mellemstore virksomheder og ikke kun mod de højteknologiske virksomheder. Indsatsen skal have som mål, at få en meget bred geografisk dækning samtidig med at offentlige midler til innovation forsat tildeles ud fra kvalitetskrav.

En af de væsentligste barrierer for at øge innovation i specielt de mindre virksomheder er, at disse virksomheder typisk ikke har eller har få ansatte med en videregående uddannelse.

Endvidere er det rådets opfattelse, at der er behov for i højere grad at sikre sammenhæng og synergi mellem rådets forskellige initiativer og informere alle typer virksomheder om fordelene ved de forskellige muligheder for at øge innovationsindsatsen.

Danmark får ikke i samme omfang som nogle af de bedste lande omsat nye forskningsresultater og ny viden kommercielt. Strukturen omkring tech-trans er imidlertid nu ved at være på plads med den nye lovgivning på området. I den forbindelse er det rådets vurdering, at udviklingen af nye højteknologiske virksomheder herefter især vil kunne hæmmes af det begrænsede udbud af venturekapital, og rådet følger derfor udviklingen omkring Vækstfonden med største opmærksomhed.

Internationalt samarbejde mellem videninstitutioner bliver stadig vigtigere, fordi det er en væsentlig forudsætning for at især små og mellemstore virksomheder lettere kan få hurtig adgang til ny viden. Virksomhedernes deltagelse i internationalt samarbejde om forskning og innovation udgør efter rådets opfattelse også et væsentligt bidrag til at skabe fremtidig grundlag for øget værditilvækst i virksomhederne.

Hvad angår problemstillingen om forsknings- og/eller brugerdreven innovation er det rådets opfattelse, at det i praksis i høj grad er hensigtsmæssigt med et samspil og at rådets initiativer har fokus på innovation uansat om det kan betegnes som forsknings- eller brugerdreven. Det afgørende er den værditilvækst, som en innovationsindsats kan bidrage med.

Arbejdsplan for 2005

Rådet vil i 2005 sætte særlig fokus på at styrke innovationen i små og mellemstore virksomheder i alle dele af landet vurderer, i hvilket omfang de eksisterende initiativer kan indrettes således, at det i højere grad bliver attraktivt for små og mellemstore virksomheder at igangsætte og udføre innovationsaktiviteter.

Rådet vil også vurdere, i hvilket omfang der evt. kan være behov for ændringer af eksisterende initiativer eller for nye initiativer.

Rådet vil endvidere udarbejde en plan for en styrket og målrettet information om muligheder i eksisterende initiativer. Planen vil blive igangsat i løbet af 2005.

Rådet ser det som sin opgave til stadighed at vurdere, om de initiativer, rådet administrerer, er tidssvarende i forhold til de aktuelle udfordringer for især nye højteknologiske og videnintensive virksomheder og små og mellemstore virksomheder.

Rådet har bedt sekretariatet om at udarbejde diskussionsoplæg som grundlag for rådets drøftelser af, hvordan offentlige initiativer bedst muligt kan bidrage til innovation og værditilvækst i erhvervslivet og af eventuelle behov for forbedringer af de eksisterende initiativer eller for nye initiativer. Dette skal ske på baggrund af erfaringer fra den daglige administration, løbende dialog med relevante aktører, evalueringer og erfaringer fra andre lande.

Udgangspunktet for sekretariats oplæg skal være:

- Danmark på vej mod det højteknologiske samfund
- Innovation i små og mellemstore virksomheder
- Kommercialisering af ny viden
- Det globale videnmarked
- Innovation i alle dele af landet
- Forsknings- og brugerdreven innovation

Rådet forventer, at disse overvejelser kan forbedre rådets fremtidige beslutnings og prioriteringsgrundlag.

3. Rådets arbejde

3.1. Antal møder og behandlede emner

Rådet har i 2004 afholdt 8 møder og en strategidag i begyndelsen af året. Rådet har i perioden koncentreret sit arbejde inden for de tre temaer, der er skitseret i figuren:

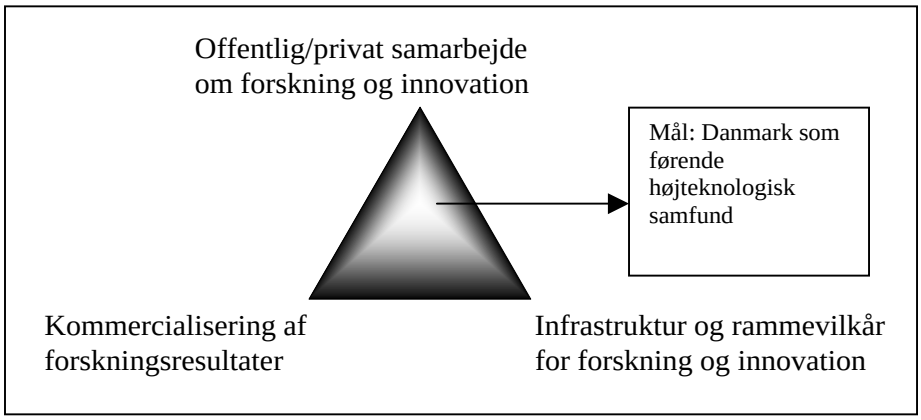

Rådet har ansvaret for den strategiske styring af området og anvendelsen af finanslovsbevillingerne på området. Inden for de enkelte temaer har rådet beskæftiget sig med følgende:

Offentlig/privat samarbejde om forskning og innovation
Rådet er ansvarlig for følgende initiativer: Innovationskonsortier, ErhvervsPhD-projekter, højteknologiske netværk og forprojekter til EU-ansøgninger. Rådet har fastsat de overordnede rammer for initiativerne og udmøntet finanslovsbevillingen.

Kommercialisering af forskningsresultater
Rådet har fastlagt principper for udmøntning af finanslovsbevillingen til teknologioverførsel i 2005.

Rådet har endvidere rådgivet videnskabsministeren i forbindelse med udmøntning af finanslovsbevillingen til innovationsmiljøer samt i forbindelse med udbud af IT-væksthus i Ørestaden.

Infrastruktur og rammevilkår for forskning og innovation
Rådet har igangsat – og arbejdet med – udvikling af en national strategi for standardisering samt udvikling af en strategi for Dansk Fundamental Metrologi.

Rådet har endvidere rådgivet videnskabsministeren i forbindelse med udbud af en bioteknologisk forskerpark i København samt i forbindelse med udvikling af initiativerne i den regionale handlingsplan ”Viden flytter ud”.

Endelig har rådet løbende ført tilsyn med institutternes aktiviteter, herunder drøftet prioritering af forskellige aktiviteter. Rådet har også udmøntet de på finansloven afsatte midler til de godkendte teknologiske serviceinstitutter (GTS-institutterne).

Analyser, dialoger, møder mv.
Inden for rådets ressort har der været gennemført evalueringer af forskerpatentloven, af initiativet Regionale vækstmiljøer samt af erhvervsudviklingsdivisionen under Teknologisk Institut.

Efter indstilling fra rådet har Videnskabsministeriet i 2004 gennemført to teknologiske fremsyn om henholdsvis hygiejne og nanoteknologi samt igangsat et nyt teknologisk fremsyn om kognition og robotter.

Rådet har endvidere udgivet performanceregnskab for GTS-institutterne samt udarbejdet høringssvar om emner inden for forskning og innovation.

Endelig har rådet og rådets medlemmer afholdt møder med en række forsknings- og innovationspolitiske aktører og præsenteret rådets arbejdsområde og synspunkter på konferencer mv.

3.2 Væsentlige nye opgaver i 2004/2005

3.2.1 Teknologisk Fremsyn

Nanoteknologi

Efter indstilling fra rådet har Videnskabsministeriet i 2004 gennemført et teknologisk fremsyn om nanoteknologi. Hovedresultatet af fremsynet er en forsknings-, innovations- og uddannelsespolitisk handlingsplan for dansk nanovidenskab og nanoteknologi, som blev offentliggjort den 1. december 2004.

En styregruppe har gennem 2004 indsamlet en lang række data fra ind- og udland om nanoteknologiens potentialer og risici samt været i dialog med over 200 engagerede eksperter og erhvervsfolk om den kurs vi i Danmark med fordel kan følge, hvis vi skal høste frugterne af – og undgå problemer med – denne nye teknologi.

Målgruppen for det teknologiske fremsyn er Videnskabsministeriet og det forskningsrådgivende og bevilligende system, herunder ikke mindst Højteknologifondens bestyrelse, der i de kommende år bl.a. skal uddele penge til større strategiske nanoteknologiske satsninger gennemført i et tæt samspil mellem forskning og erhvervsliv. Også Det Strategiske Forskningsråd er en væsentlig del af målgruppen.

Styregruppen anbefaler fire-fem gange større investeringer i nanovidenskab og nanoteknologi, hvoraf en del af midlernes foreslås udmøntet i koncentrerede satsninger i regi af to nye nationale, nanoteknologiske kraftcentre, som er internationalt slagkraftige på deres felt, og som hver har en årlig aktivitetsramme på minimum 100 mio. kr.

Gruppen peger på syv udvalgte nanoteknologiske underområder, der er særligt løfterige for samfundet og dansk erhvervsliv. Disse er: nanomedicin og drug delivery; biokompatible materialer; nanosensorer og nanofluidik; plastelektronik; nanooptik og nanofotonik; nanomaterialer med nye funktionelle egenskaber; og nanokatalyse og brintteknologi.

Styregruppens formand, koncerndirektør Søren Isaksen, NKT Holding A/S, har i januar 2005 fremlagt handlingsplanen for videnskabsministeren og for repræsentanter for det forskningsrådgivende og bevilligende system.

Hygiejne

Efter indstilling fra rådet har Videnskabsministeriet gennemført et teknologisk fremsyn om hygiejne. Resultatet af fremsynet er en forskningspolitisk handlingsplan for hygiejne, som blev offentliggjort den 22. december 2004.
Målgruppen for fremsynet er det forskningsbevilgende system og videninstitutioner, f.eks. det Strategiske

Forskningsråd og universiteterne.

En styregruppe med syv eksperter inden for hygiejne og fremsyn har gennem 2004 indsamlet viden fra især danske forskningsmiljøer om fremtidens hygiejne, og været i dialog med ca. 200 repræsentanter fra institutioner og virksomheder om emnet.

I handlingsplanen opstiller styregruppen sine anbefalinger til, hvordan forskningen kan styrke vores muligheder for at forebygge og reducere fremtidens trusler for smittespredning i et 10-20 årigt perspektiv.

Anbefalingerne tager afsæt i fire grundlæggende antagelser om fremtidens samfund og mennesker – såkaldte megatrends – og disses betydning for hygiejnen: Øget globalisering samt ændret organisering, adfærd og demografi.

Det anbefales, at forskningen styrkes inden for fire tværgående forskningsfelter:
Påvisning, identifikation, sporing og risikovurdering af mikroorganismer
Mikroorganismers udvikling, forekomst, spredning og kolonisering
Nye strategier for afbrydning af smitteveje
Implementering af viden om hygiejne

De forskningsmæssige udfordringer kræver generelt en tværfaglig og multidisciplinær tilgang, og løses bedst ved samarbejde mellem forskellige forskningsdiscipliner og miljøer. Der kan endvidere være behov for at etablere nye tværgående forskningsmiljøer med en helhedsorienteret tilgang til hygiejne, i form af centerdannelser, oprettelse af forskningsprofessorater og forskerskoler m.v. Det anbefales også at understøtte samarbejde mellem grundlagsskabende og anvendelsesorienterede forskningsmiljøer, og mellem offentlig og privat forskning og udvikling.

Styregruppen har fremlagt sine anbefalinger i januar 2005.

Kognition og robotter

Efter indstilling fra rådet har Videnskabsministeriet i efteråret 2004 igangsat et nyt teknologisk fremsyn om kognition og robotter. Baggrunden for fremsynet er, at der i Danmark og i særdeleshed internationalt investeres betydelige offentlige og private FoU-midler i disse år i at udvikle stadig mere avancerede robotter.

Udviklingen vil forventeligt åbne for nogle helt nye muligheder for innovation i fremtiden, hvor robotter i samspil med mennesker indgår i arbejdet med at løse mere og mere avancerede opgaver. Opgaver som kræver intelligent stillingtagen til skiftende situationer, hvilket er baggrunden for, at emnerne kognition og robotteknologi er sat sammen i dette fremsyn.

I fremsynet vil der blive gennemført en kortlægning af de muligheder for innovation, som knytter sig til den robotteknologiske udvikling, og der vil blive indkredset tre til fem forskellige områder, hvor brugen af robotteknologi både anvendelses- og erhvervsmæssigt synes at være særligt lovende. Desuden vil der for de udpegede potentialeområder blive udarbejdet forsknings- og udviklingsdagsordener, som går på tværs af robotteknologi og kognitionsforskning.

Målgruppen for fremsynet er Videnskabsministeriet, det forskningsrådgivende og bevilligende system, relevante videninstitutioner og universiteter samt virksomheder på både udviklings- og brugersiden af de teknologier, der fokuseres på i fremsynet.

Der er nedsat en styregruppe på otte personer til at lede og sikre gennemførelsen af fremsynet.

Styregruppen består af eksperter for kognitionsforskningen, robotteknologi og erhvervslivet. Fremsynet forventes færdigt i løbet af efteråret 2004.

3.2.2 Lov om teknologioverførsel

I det forgangne år vedtog folketinget lov nr. 483 af 9. juni om teknologioverførsel mv. ved offentlige forskningsinstitutioner. Loven er trådt i kraft pr. 1. januar 2005.

Den nye lov om teknologioverførsel har til formål at styrke konkurrenceevnen ved at fremme omsætningen af ny viden og teknologi mellem offentlige forskningsinstitutioner og erhvervslivet, herunder etableringen af nye forskningsbaserede virksomheder. Teknisk set giver loven hjemmel til, at universiteter og sektorforskningsinstitutioner kan stifte og eje selvstændige aktieselskaber til at stå for de kommercielle aktiviteter med patenter og licenser.

I den nye lov er rådet tillagt en særlig rolle. Det fremgår at rådet kan rådgive videnskabsministeren om udviklingen af de offentlige forskningsinstitutioners selskaber for viden- og teknologioverførsel. Herunder vil Rådet kunne rådgive om den langsigtede udvikling af samspillet mellem disse selskaber, innovationsmiljøer og godkendte teknologiske serviceinstitutter.

Der er på denne måde lagt op til, at rådet fremover indtager en central placering som politisk rådgiver om den samlede udvikling af innovationssystemet. Herunder vil ministeren kunne konsultere rådet om udmøntningen af statslige bevillinger inden for lovforslagets område.

<u>Finansiering af teknologioverførsel</u>

Som opfølgning på regeringens handlingsplan ”Nye veje mellem forskning og erhverv” er der på finansloven afsat nye midler til at udvikle arbejdet med teknologioverførsel ved offentlige forskningsinstitutioner. I alt er der ca. 60 mio. kr. til rådighed fordelt over perioden 2004-2008. Af finansloven fremgår, at bevillingen skal udmøntes i henhold til lov om teknologi og innovation.

I efteråret 2004 besluttede rådet at udmønte midlerne fra bevillingen til to formål: Dels til at udvikle og afprøve nye koncepter for effektiv teknologioverførsel med inspiration fra udenlandske foregangsinstitutioner. Dels til at samle og udvikle aktiviteterne fra de såkaldte patentkonsortier i et nationalt netværk for eksperter i teknologioverførsel.

3.2.3 De højteknologiske netværk

I regeringens handlingsplan ”Nye veje mellem forskning og erhverv” blev det besluttet at støtte etablering af videnetværk. Disse højteknologiske netværk har til formål at skabe varige samarbejdsrelationer mellem virksomheder og videninstitutioner for derigennem at øge anvendelsen af forskningsbaseret viden i erhvervslivet til løsning af højteknologiske problemstillinger.

Netværkene skal modne og udvikle det højteknologiske område, hvor virksomheder og videninstitutioner kan øge deres kendskab til hinandens kompetencer med henblik på i fællesskab at udvikle konkrete forsknings- og udviklingsprojekter.

De offentlige midler gives til at sammensætte, organisere og drive et højteknologisk netværk med

aktiviteter inden for primært strategiudvikling og matchmaking.

3.2.4 Højteknologifonden

Regeringen indgik i marts 2004 en aftale med Dansk Folkeparti om en ny fond, Højteknologifonden, til fremme af højteknologisk forskning og innovation. Rådet støttede varmt forslaget i sit høringssvar på videnskabsministerens udkast til lovforslag, og noterede med tilfredshed, at den endelige lov blev vedtaget af Folketinget i december 2004, og at der i 2005 bliver indskudt tre mia. kr. i fondens kapital.

For Rådet vil fonden med sit fokus på både forskning og innovation, som kan gavne vækst og beskæftigelse, og sin forpligtelse til også at fremme forskning og innovation i små og mellemstore virksomheder kunne komplettere det danske forsknings- og innovationssystem. Rådet ser endvidere frem til at samarbejde med Højteknologifonden – fx i de tilfælde, hvor den kommende fondsbestyrelse vælger at overføre midler til de initiativer som rådet har ansvaret for administrationen af.

3.2.5 Den regionale handlingsplan ”Viden flytter ud”

Regeringen offentliggjorde i efteråret 2004 den regionale handlingsplan ”Viden flytter ud” med i alt 8 initiativer. Rådet har været inddraget i drøftelserne om udformningen af handlingsplanen.

Formålet med handlingsplanen er at skabe rammerne for, at regionerne uden for storbyerne kan:
Blive en del af det højteknologiske samfund
Udvikle stærke kompetenceklynger, der kan sikre fremtidig vækst og beskæftigelse
Øge videnindhold og innovation i de regionale virksomheder
Opnå effektiv adgang til det nationale vidensystem.

Handlingsplanen har fokus på fire indsatsområder:
1. Forskning, teknologi og innovation skal på den regionale dagsorden
2. Et stærkt regionalt samspil om forskning og innovation
3. Et regionalt kompetenceløft
4. Flere videnbaserede iværksættere overalt i landet.

Der er på finansloven for 2005 afsat i alt omkring 135 mio. kr. i perioden 2005-2008 til to helt nye initiativer i handlingsplanen – Regionale videnpiloter og Regionale teknologicentre.

De *Regionale videnpiloter* har til formål at få flere højtuddannede ud i de små og mellemstore virksomheder udenfor storbyerne.

De *Regionale teknologicentre* skal styrke kompetencerne og vækstpotentialet i regionerne uden for storbyerne samt være bindeled mellem forskningen og de små og mellemstore virksomheder i disse områder.

Disse initiativer skal administreres inden for rammerne af Lov om teknologi og innovation, og administrationen af disse er pr. 1. januar 2005 henlagt til rådet.

3.2.6 IT-væksthus i Ørestaden

Rådet er løbende blevet orienteret om Videnskabsministeriets samarbejde med Hovedstadens Udviklingsråd om at etablere et IT-væksthus i Ørestaden. Væksthuset placeres på 5. sal på IT-universitetet, hvor der er ledige lokaler frem til medio 2008, hvor IT-universitetet har ret til at disponere over lokalerne.

IT-væksthuset skal bidrage til en bedre udnyttelse af den tætte koncentration af centrale forskningsmæssige og erhvervsmæssige aktører indenfor IT-området. IT-væksthuset vil give studerende og forskere mulighed for at eksperimentere med at afprøve forretningsideer. Endvidere skal IT-væksthuset være et forum for teknologioverførsel fra forskningsverdenen, samt skabe nye samarbejdsprojekter mellem forskning og erhvervsliv.

IT-væksthuset er etableret med virkning fra 1.januar 2005. Opgaven med at etablere væksthuset varetages af et konsortium bestående af Forskerparken Symbion, Alexandra Instituttet og Forskerparken i Århus.

3.2.7 Nyt iværksætterakademi

Regeringen prioriterer innovation og iværksætteri i de videregående uddannelser højt. På den baggrund har regeringen besluttet at skabe et nationalt iværksætterakademi. Der er afsat 10 mio. kr. om året i perioden 2004-07, i alt 40 mio. kr. Hertil kommer en betydelig privat og lokal medfinansiering.

Vinderen af ansøgningsrunden blev IDEA - International Danish Entrepreneurship Academy - som får hovedsæde og sekretariat på Syddansk Universitet i Kolding, med regionale afdelinger i København, Århus, Aalborg og Næstved/Nykøbing Falster.

Iværksætterakademiet samler 25 uddannelsesinstitutioner på flere niveauer spredt over hele landet - i Odense, Herning, Esbjerg, Randers, Vejle, Viborg, Horsens, Haderslev mv. - med deltagelse af universiteter, CVU'er, ingeniørhøjskoler, erhvervsakademier mv.

IDEA skal styrke selvstændighedskulturen hos danske studerende gennem inspirerende og målrettede uddannelsestilbud i iværksætteri og innovation skabt i tæt samspil med internationale videninstitutioner og erhvervslivet. Endvidere skal akademiet udvikle videregående efteruddannelser inden for innovation og iværksætteri og får derved en central rolle i regeringens tiltag for styrkelse af voksenuddannelserne.

3.2.8 Udbud af bioteknologisk forskerpark

Efter annullering af et tidligere udbud om opførelse og drift en forskerpark i BioCenter-komplekset på Tagensvej i København, anbefalede rådet i efteråret 2003, at der skulle igangsættes et nyt udbud, men på andre mere attraktive vilkår.

Som grundlag for dette udbud blev der herefter gennemført en konsulentanalyse med efterfølgende orientering til rådet i foråret 2004. For at tilvejebringe den fornødne udgiftshjemmel blev der endvidere udarbejdet et revideret aktstykke, som efterfølgende er godkendt af Folketingets Finansudvalg.

Koncession på opførelse og drift af den kommende forskerpark er ultimo 2004 sendt i EU-udbud med frist for indgivelse af tilbud i forsommeren 2005.

Bag det nye udbud står Videnskabsministeriet og Hovedstadens Udviklingsråd i fællesskab. I forhold til det tidligere udbud er vilkårene ændret på to punkter:

I det tidligere udbud stillede Videnskabsministeriet byggegrunden vederlagsfrit til rådighed i 35 år med efterfølgende forkøbsret for operatøren. I det *nye* udbud er der herudover også åbnet mulighed for, at operatøren kan erhverve grunden for 25 mio. kr. ved kontraktens indgåelse.
I det tidligere udbud tilbød Hovedstadens Udviklingsråd enten et femårigt rente- og afdragsfrit lån på 30 mio. kr. eller en huslejegaranti på op til 2 mio. kr. årligt i fem år. I det nye udbud tilbyder HUR en huslejegaranti på op til 20 mio. kr. fordelt over ti år.

Hertil kommer, at byggeriet af den offentlige del af BioCentret, der er tænkt som en vigtig fødekanal og samarbejdspartner for forskerparken, er påbegyndt i 2004 med forventet indflytning i 2006.

Beslutning om valg af koncessionshaver vil blive truffet i 2005 af Videnskabsministeriet og Hovedstadens Udviklingsråd efter forelæggelse for rådet .

3.2.9 Strategi for Dansk Fundamental Metrologi

Rådet ønskede at få analyseret mulighederne for Dansk Fundamental Metrologis *(*DFM) fremtidige placering i vidensystemet. Dette arbejde er foregået i løbende dialog med DFM og interessenter som Sikkerhedsstyrelsen, Dansk Industri og FORCE og Teknologisk Institut.

Analysen pegede på to mulige scenarier for en fremtidig placering af DFM:

1. DFM som et aktieselskab integreret under DTU
2. DFM som selvstændigt institut i GTS-nettet.

I vurderingen af de to scenarier er der primært set på fordele og ulemper inden for tre centrale områder for metrologien. 1. Opretholdelse af Danmarks internationale netværk og status, der i forhold til landets størrelse har en stærk profil. 2. Det faglige fokus for metrologiens udvikling, der må formodes at blive påvirket i forbindelse med eventuelle nye prioriteringer for DFMs fremtidige placering, og 3. DFMs betydning for samarbejde og opbygning af netværk i den metrologiske infrastruktur.

DFM og DTU har i forbindelse med scenarie 1 igangsat en undersøgelse af hvilke konsekvenser en integration af DFM under DTU vil have. En videreførelse af DFM og instituttets aktiviteter under DTU forventes som udgangspunkt at kunne gennemføres efter den samme model, som har været gældende i forbindelse med DTUs overtagelse af dele af det tidligere Bioteknologiske Institut.

Undersøgelsens resultater vil blive forelagt rådet i foråret 2005 og forventes at kunne danne grundlag for en beslutning angående DFMs fremtidige placering.

Det er målsætningen, at konsekvenserne af en endelig beslutning vil blive gennemført samtidig med starten på en ny resultatkontraktperiode for GTS-institutterne, dvs. ultimo 2006 primo 2007.

3.2.10 National strategi for standardisering

I foråret 2003 godkendte rådet igangsættelsen af arbejdet med udarbejdelse af en national strategi for standardisering. Det skete bl.a. på baggrund af henvendelser fra Dansk Industri. DI's henvendelse drejede sig især om bekymring over de relativt store besparelser på den offentlige finansiering af den danske standardiseringsindsats. Udarbejdelse af strategien er sket i tæt samarbejde med Erhvervs- og Byggestyrelsen.

Standardiseringsindsatsen kan ses som en af de væsentlige forudsætninger for, at virksomheder hurtigt og effektivt kan omsætte ny teknologisk og videnskabelig viden til nye produkter og services gennem innovation. De stigende krav til kvalitet og præcision betyder, at dokumentation og verificering af produkters og tekniske løsningers funktionsmåde og kvalitet ikke blot er et spørgsmål om afsluttende kontrol, men er et væsentligt element igennem hele innovationsprocessen fra idé til lancering af produkter. Den teknologiske udvikling betyder samtidig i sig selv, at der hele tiden vil være nye områder, der skal kunne dokumenteres og verificeres.

Det overordnede formål med en national strategi for standardisering er at skabe erkendelse i erhvervslivet såvel som i samfundet om standardiseringens samfundsmæssige betydning, herunder også for innovation og udvikling i dansk erhvervsliv. Samtidig skal strategien sikre, at den offentlige indsats tilrettelægges, så standardiseringen skaber vækst og udvikling til gavn for flest mulige virksomheder, borgere og forbrugere.

Strategien skal ligeledes være et instrument og grundlag for prioriteringen af den offentlige standardiseringsindsats herhjemme, både i forhold til faglige indsats-områder samt en fremtidig hensigtsmæssig finansierings- og organisations-struktur.

Et af de centrale initiativer er forslaget om nedsættelse af et tværministerielt udvalg. Der er behov for en større grad af fokusering af den danske standardiseringsindsats. Derfor foreslås det, at de offentlige interesser på tværs af ressort samles i et udvalg, der i dialog med Dansk Standard skal sikre koordination og prioritering af den offentlige indsats. Målet er, at prioriteringen af de offentlige midler bedre afspejler politiske og internationale målsætninger, initiativer og udmeldinger.

Et andet centralt initiativ i strategien sikre er, at der skabes en faglig prioriteringsstruktur, som muliggør, at der kan overføres midler fra traditionelle områder til nye vækstområder. Det skal med initiativet sikres, at der ikke omrokeres ressourcer fra områder, hvor der er behov for, at indsatsen opretholdes. SMV'ers behov for deltagelse i standardiseringsarbejdet skal også tilgodeses i den nye finansieringsstruktur.

Proces
Der er gennemført to eksterne høringer af strategien. Herunder en formel høring af samtlige ministerier samt udvalgte organisationer.

Generelt er strategien blevet modtaget positivt, og der er stor opbakning til navnligt forslaget om at nedsætte et tværministerielt udvalg blandt de ministerier, der har afgivet høringssvar. Erhvervsorganisationerne er også positivt indstillet overfor en samlet national strategi på standardiseringsområdet. De kritiske bemærkninger fra erhvervsorganisationerne omhandler især den statslige finansiering af den danske standardiseringsindsats, hvor der generelt efterspørges flere midler til området.

Strategien forventes offentliggjort primo februar 2005. De opstillede initiativer i strategien forventes i de fleste tilfælde blive igangsat i løbet af 2005.

3.2.11 Koordinationsudvalget

Koordinationsudvalget for forskning (KUF) er nedsat med hjemmel i lov om forskningsrådgivning. Koordinationsudvalget har holdt sit første møde i 2004.

Udvalget har til opgave at sikre den bedst mulige sammenhæng mellem alle de statslige forskningsbevillinger – hvad enten de ligger på institutionerne eller i fondsregi.

Koordinationsudvalget skal koordinere indsatsen i spørgsmål, der er af fælles interesse for Det Frie Forskningsråd, Det Strategiske Forskningsråd, Danmarks Grundforskningsfond, Rektorkollegiet, Sektorforskningens Direktørkollegium og Rådet for Teknologi og Innovation.

Endvidere rådgiver udvalget videnskabsministeren samt Folketinget og regeringen om støtte til forskeruddannelse, ligesom private og offentlige institutioner kan få rådgivning om forskeruddannelse.

Rådet for Teknologi og Innovation er repræsenteret i udvalget ved Birthe Skands.

3.2.12 Teknologisk Service

Rådet har til opgave at udmønte bevillingen til teknologisk service. Det sker ved, at rådet indgår treårige resultatkontrakter med de Godkendte Teknologiske Serviceinstitutter om opbygning af bestemte teknologiske kompetencer og gennemførelse af forsknings- og udviklings-aktiviteter af betydning for brede kredse i dansk erhvervsliv. Rådet har i 2004 godkendt nye retningslinier for teknologisk service.

De nuværende retningslinier for teknologisk service i Danmark er tilbage fra maj 1997. Der var således behov for at a´jourføre retningslinierne, så de kom i overensstemmelse med den nuværende lov om teknologi og innovation fra 2002 og de ændringer af resultatkontrakterne, der blev udmeldt i 2003.

Udarbejdelsen af de nye retningslinier er sket i tæt samarbejde og dialog med repræsentanter for GTS-institutterne og deres sammenslutning, GTS. Retningslinierne er således resultatet af en konstruktiv proces, hvor parterne er nået til enighed om alle relevante spørgsmål og problemstillinger.

<u>Hvad er nyt i forhold det de tidligere retningslinier</u>

Retningslinierne bygger videre på det eksisterende samspil samt de ideer, der blev introduceret i 2003 om forenkling og egenkontrol, samt at rapporteringen skal være mere fremadrettet og fokusere på fremdriften i de opstillede mål- og succeskriterier.

På det overordnede plan betyder ændringerne, at alle resultatkontrakter indgås samtidigt hvert 3. år, for at sikre et bedre prioriteringsgrundlag og give muligheder for at skabe en større sammenhæng i indsatsen. Ligesom aktiviteterne skal have større volumen og ses i et bredere sammenhæng end tidligere.

Principperne fra resultatkontrakterne for 2004-06, der skal understøtte udviklingen i retning mod bedre kvalitet og effektivitet i aktiviteterne, er indarbejdet i retningslinierne.

Den årlige rapportering kommer fremover til at fungere som et årligt statusgrundlag, hvor instituttet og rådet får mulighed for at vurdere behovet for ændringer i den eksisterende resultatkontrakt.

Evalueringen af de medfinansierede aktiviteter kommer i højere grad til at fokusere på den samlede kompetenceprofil og effektivitet i GTS-nettet samt på behovet for løbende at supplere med nye

kompetencer og ydelser.

På det økonomiske område ændres afregningsgrundlaget i resultatkontrakterne, så afregningen tilnærmelsesvis sker efter samme principper som anvendes af DANIDA og EU.

Retningslinierne forventes godkendt af Rigsrevisionen primo 2005.

3.3 Evalueringer af eksisterende ordninger

3.3.1 Evaluering af Forskerpatentloven

I 1999 vedtog Folketinget en reform for arbejdet med opfindelser og patenter i den offentlige forskning. Reformen bestod af to dele. Dels en ny lov om opfindelser ved offentlige forskningsinstitutioner (Lov nr. 347 af 2. juni 1999) - i daglig tale forskerpatentloven. Dels en bevilling på finansloven på i alt 58 mio. kr. 2000-2003 til at implementere loven. Samtidig blev det bestemt, at der ved bevillingsperiodens udløb skulle foretages en evaluering af de opnåede resultater.

På denne baggrund er der i foråret 2004 gennemført en samlet evaluering af forskerpatentloven med tilhørende følgebevilling, og videnskabsministeren har givet en skriftlig redegørelse til Folketingets Udvalg for Videnskab og Teknologi (Videnskabsudvalget).

Hovedkonklusionen er, at forskerpatentloven i sig selv udgør et hensigtsmæssig regelgrundlag, men at lovens muligheder endnu ikke udnyttes i tilstrækkelig grad. Årsagen er især, at det eksisterende system for teknologioverførsel fra den offentlige forskning ikke fungerer effektivt nok. Der mangler kompetence, kritisk masse og samarbejde i teknologioverførslen, og kun på få institutioner har ledelsen engageret sig helhjertet i at udvikle området som led i institutionens strategi.

Som svar på evalueringens kritikpunkter har Folketinget efterfølgende vedtaget den nye lov om teknologioverførsel mv. ved offentlige forskningsinstitutioner (jf. beretningens punkt 3.2.1). Endvidere er der som led i regeringens handlingsplan ”Nye veje mellem forskning til erhverv” afsat nye midler på finansloven 2004-2008 til at udvikle arbejdet med teknologioverførsel ved offentlige forskningsinstitutioner (jf. beretningens punkt 3.2.1).

Som baggrund for rådets udmøntning af den nye finanslovsbevilling til teknologioverførsel blev rådet i sommeren 2004 orienteret om den gennemførte evaluering.

3.3.2 Evaluering af De Regionale Vækstmiljøer

Et regionalt vækstmiljø er et samarbejde mellem virksomheder, forsknings- og uddannelsesinstitutioner, teknologiske videnformidlere og andre relevante aktører. Samarbejdet skal tage udgangspunkt i en eller flere erhvervsmæssige styrkepositioner inden for et sammenhængende geografisk område. Der er etableret i alt etableret 17 regionale vækstmiljøer fordelt over hele landet.

Der var ikke afsat yderligere midler til regionale vækstmiljøer på finanslov 2004, hvorfor aktiviteten på dette område især har bestået i fortsættelse af de bestående vækstmiljøer.

Da Videnskabsministeriets medfinansiering af de igangsatte vækstmiljøer ophører, har det været relevant at indsamle og systematisere erfaringerne fra vækstmiljøerne. Derfor bad Videnskabsministeriet Oxford research om at evaluere ordningen. Evalueringen er primært fremadrettet og skal bruges som erfaringsgrundlag for det videre arbejde med regional udvikling og samspil mellem virksomheder og

videninstitutioner.

Evalueringens konklusioner er overvejende positive: Ordningen *har* resulteret i forbedrede rammebetindelser, og som erhvervsfremmende initiativ har ordningen udstukket den rette kurs. Tilsyneladende er dette en ordning, hvormed videnoverførsel og innovation – med relativt begrænsede midler – er blevet indfanget og bevæget i den rigtige retning.

Vækstmiljøerne retter sig lige så ofte mod traditionelle erhverv som mod nye erhverv som bioteknologi og offshore. Vækstmiljøerne repræsenterer for en stor dels vedkommende virksomheder for hvem innovation og forskning er meget praktisk orienteret.

Ordningen har dog endnu ikke resulteret i målbare effekter i form af vækst og nye arbejdspladser. Det ville imidlertid også være en overraskelse, da sådanne konkrete målsætninger ikke har været forventet på kort sigt. De konkrete resultater vil først meningsfyldt kunne aflæses om 5-10 år.

Der er stor variation i forudsætninger og gennemførsel af de 17 igangsatte vækstmiljøer. Der er imidlertid i samtlige vækstmiljøer skabt ny værdi af regionaløkonomisk relevans.

Ordningen har i sit design haft både styrker og svagheder, og evalueringen opstiller forslag til, hvordan ordningens svagheder kan takles i fremtidige ordninger. Bl.a. foreslås, at der opstilles mere overordnede succesmål frem for detaljerede mål for enkeltprojketer. Det foreslås også, at tilskudsperioden udvides, da det vil give arbejdsro og målbare resultater.

3.3.3 Evaluering af TI-Erhvervsudviklingsafdeling

Rådet igangsatte i 2004 en undersøgelse af TI Erhvervsudviklings anvendelse af resultatkontraktmidler. Undersøgelsen satte bredt fokus på TI Erhvervsudviklings forretningsområde og divisionens anvendelse af resultatkontraktmidler. Endvidere skulle undersøgelsen belyse, i hvilket omfang der fandtes rådgivningsbehov på TI Erhvervsudviklings forretningsområde, som ikke allerede blev dækket af private virksomheder.

Undersøgelsen blev gennemført i samarbejde med TI Erhvervsudvikling og to eksterne konsulenter.

Undersøgelsen viste bl.a., at der var enkelte områder, hvor virksomhederne efterspurgte viden og rådgivning, som ikke blev dækket af private rådgivningsvirksomheder. Det drejede sig i sær om feltet teknologiledelse, hvor mange virksomheder manglede rådgivere, som havde overblik over de teknologiske muligheder, og som kunne koble de teknologiske muligheder til virksomhedens forretning, investeringsplan og organisation.

På baggrund af analysen konkluderede rådet, at der på flere områder var et tilfredsstillende udbud af private rådgivningsydelser, hvorfor der ikke var behov for at yde støtte til udvikling af rådgivning på disse områder. Rådet fandt dog samtidig, at der var en række udækkede rådgivningsbehov om rådgivning i forhold til virksomheders udpegning og valg af nye teknologier og teknologioverførsel på områder.

Rådet konkluderede på den baggrund, at TI Erhvervsudvikling skal have adgang til fremtidige resultatkontraktmidler, på linie med andre GTS-institutter, i det omfang det drejede sig om udvikling af rådgivningsydelser med vægt på egentlig teknologioverførsel.

4. Bevillinger og status

4.1 Bevillinger til Godkendte Teknologiske Serviceinstitutter

Rådet har til opgave at fordele finanslovsbevillingen til godkendt teknologisk service, herunder indsatsen på standardiseringsområdet. Det sker ved, at rådet indgår resultatkontrakter med de Godkendte Teknologiske Serviceinstitutter om udvikling af teknologiske kompetencer og gennemførelse af forsknings- og udviklingsaktiviteter med bred relevans for erhvervslivet.

Rådet har resultatkontrakter med alle GTS-institutterne. Kontrakterne er treårige og gælder for perioden 2004-2006.

Institutterne har indgået resultatkontrakter på følgende beløb:

Institut	**Samlet bevilling 2004-2006** (mio. kr.)	**Årlig bevilling 2004/05/06** (mio. kr.)
Bioneer A/S	30,0	10,0
Dansk Brand- og Sikringsteknisk Institut	17,4	5,8
DFM – Dansk Institut for Fundamental Metrologi	27,9	9,3
Dansk Standard	87,0	29,0
DTC – Dansk Toksikologisk Center	18,0	6,0
DELTA Dansk Elektronik, Lys & Akustik	76,2	25,4
DHI – Institut for Vand og Miljø	66,0	22,0
FORCE Technology	147,9	49,3
Teknologisk Institut	255,6	85,2
I alt	**726,0**	**242,0**

Note: Ovenstående bevillinger er under forbehold for, at midlerne er tilstede på de respektive finanslove.

Resultatkontrakterne har fokus på:
Øget innovation og tilførsel af ny teknologisk viden til især den store gruppe af danske små og mellemstore virksomheder.
Opbygning af teknologiske kompetencer og hjemtagning af viden fra udlandet på områder af væsentlig betydning for dansk erhvervsliv, bl.a. inden for industriel produktion, sensor- og mikroteknologi, IT, bioteknologi, byggeri, miljø, energi, transport og logistik samt metrologi.
Videnopbygning om standarder og andre produktkrav, som er en forudsætning for, at danske virksomheder kan få adgang til det internationale marked.

På finansloven 2004 var der afsat henholdsvis 260,3 mio. kr. i 2004, 245,5 mio. kr. i 2005 og 249,5 mio. kr. i 2006 til teknologisk service.

Foruden de ovennævnte resultatkontraktbevillinger har rådet afsat en mindre pulje på 26 mio. kr. til nye initiativer inden for den teknologiske service. Denne supplerende pulje blev udbudt i 2004.

Rådet modtog 28 ansøgninger om medfinansiering. Det ansøgte beløb var på 105 mio. kr. og de samlede aktiviteter, der ønskedes medfinansieret, var på godt 139 mio. kr. Det ansøgte beløb var således fire gange større end det beløb, der var til rådighed.

I forbindelse med ansøgningsrunden blev det meldt ud, at aktiviteterne skal være med til at placere GTS-nettet som en aktiv og central part i realiseringen af det højteknologiske Danmark, samt at der vil blive lagt vægt på fremadrettede og perspektivrige satsninger af høj faglig kvalitet.

Institutterne kunne ansøge om medfinansiering af aktiviteter indenfor 2 puljer:

Basal teknologisk infrastruktur - så også de mere basale teknologiske service aktiviteter uden stor forskningshøjde, har mulighed for at blive tilgodeset . Det handler bl.a. om adgang standardiseringsaktiviteter, udstyr, prøvning, test og andre basale teknologiske ydelser.
GTS-institutter og samarbejder der kan være med til understøtte og placere GTS-nettet som en aktiv og central part i realiseringen af det højteknologiske Danmark. Det vil bl.a. sige aktiviteter og projekter, der kan understøtte teknologiimplementering og teknologivalg i virksomheder i Danmark.

Ansøgningerne er blevet vurderet udfra samme vurderingskriterier, som blev anvendt ved behandlingen af resultatkontrakterne for 2004-06, samt overordnet set ud fra deres kvalitet og perspektiver.

Rådet valgte at medfinansiere nedenstående 6 ansøgninger:

Institut	**Ansøgningens titel**	**Samlet bevilling 2004-2006** (mio. kr.)
Bioneer A/S	GTS-kompetencecenter for fluid dynamik og optik i biologiske mikro- og nanosystemer	5,5
Dansk Standard	Analyse af potentialet for standardisering inden for nye vækstområder og serviceområdet	2,0
Dansk Standard	Standardportal	4,0
FORCE Technology	Knowledge Chain Managentet	4,0
Teknologisk Institut	Technology Transfer Excellence	3,5
Teknologisk Institut	Nano FAB – Kompetencecenter for nanodesign. – fabrikation og -metrologi	7,0
I alt		**26,0**

Det fremgår ikke direkte af oversigten, men fire af de seks ansøgninger er samarbejder mellem to eller flere GTS-institutter. I oversigten er ansøgningerne henført til hovedansøgeren

4.2 Bevillinger til Innovationskonsortier

Innovationskonsortier er tætte samspil mellem virksomheder, forskningsinstitutioner og teknologiske serviceparter. Målet er at udvikle teknologiplatforme, som understøtter produkt- og serviceudvikling og giver grundlag for at fastholde aktivitet i virksomheder i Danmark i en globaliseret økonomi. Særlig de små og mellemstore virksomheder skal have gavn af den servicekompetence, som bliver opbygget. I nedenstående skema er peget på eksempler på danske produkter, for hvilke det enkelte projekt har relevans.

I 2004 var der en ansøgningsfrist 1. maj og rådet udpegede i august de fem mest perspektivrige projekter, som tilsammen fik bevilget 49 mio. kr. Rådet prioriterede i forhold til innovationshøjde, samfundsnytte, spredningseffekt og organisering.

Et særkende for denne ordning er: For det første den vægt, der er lagt på, at resultaterne bliver spredt til andre virksomheder, end dem der deltager, og at dette sker ved at udnytte den kompetence, der bliver opbygget hos den teknologiske servicepart.
For det andet, at der bliver etableret et miljø for direkte gensidig erfaringsudveksling mellem alle de

personer, der deltager, og projektet er dermed med til at skabe synergi.

Titel på konsortium	**Samlet budget (mio. kr.)**	**Offentlig bevilling (mio. kr.)**
Integreret design og processering af lette komposit og sandwichkonstruktioner (vinger til kæmpemøller)	20,4	8,4
Center for selektiv mikrometalisering af polymerer – Polymetal (høreapparater og mobiltelefoner)	15,4	6,7
Center for anvendt Laser Mikrobearbejdning (CALM) – nano-mikro detaljer i makroprodukter (medicoteknik, IT/tele og elektronik)	39,1	14
BIOPRO – Bioteknologi i industri og forbrugerprodukter (kemisk industri – vaskepulver, maling)	26,7	9
Produktionsoptimering gennem anvendt kolloidkemi –PAKK (papirindustri, enzymproduktion og maling)	40,5	10,8
I alt	**142,1**	**49**

4.3 Bevillinger til ErhvervsPhD-projekter

Formålet med ErhvervsPhD-initiativet er at uddanne forskere med viden om erhvervslivets udfordringer og muligheder, at opbygge personlige netværk mellem videninstitutioner og at fremme dansk erhvervslivs udviklingsmuligheder. Et ErhvervsPhD-projekt er virksomhedsrettet og udføres i et samarbejde mellem virksomheden og universitetet.

Den ErhvervsPhD-studerende er ansat i virksomheden og arbejder fuld tid på projektet i tre år. Virksomheden modtager et løntilskud fra Videnskabsministeriet på 10.000 kr. pr. måned eller 360.000 kr. for hele perioden og betaler selv mindst 500.000 kr. til lønudgifter samt alle øvrige udgifter til vejledning, forskningsudstyr, kontorhold og administration. Universiteterne aflønnes med 300.000 kr. for eksperimentelle projekter og 210.000 kr. for ikke-eksperimentelle projekter. En offentlig 3. partsvejleder kan aflønnes med 45.000 kr. Derudover betales der et begrænset tilskud til deltagelse i erhvervsrettede kurser og konferencer og til længerevarende studieophold i udlandet.

Bevillingen til ErhvervsPhD-initiativet var i 2004 på 49 mio. kr. Bevillingen blev fuldt udnyttet med igangsættelse af 70 ErhvervsPhD-projekter. Indtil 2002 blev der årligt igangsat omkring 50 ErhvervsPhD-projekter. Der er altså tale om en fremgang på 40 pct.

I september 2004 regulerede rådet tilskudstaksterne for løntilskuddet og tilskuddet til universiteterne. Taksterne var sidst reguleret i 1992. Samtidigt blev det muligt at honorere offentlig 3. partsvejledning fra et andet universitet end hoveduniversitetet eller en sektorforskningsinstitution.

Videnskabsministeriet modtog 33 ansøgninger i oktober-ansøgningsrunden. Det er det højeste antal ansøgninger, der nogensinde er indsendt til en ansøgningsrunde. Normalt modtager ErhvervsPhD-sekretariatet omkring 20 ansøgninger pr. ansøgningsrunde. 25 af de 33 ansøgninger blev godkendt eller

betinget godkendt, dvs. ansøgeren kan få tilskud, hvis nærmere angivne betingelser opfyldes.

Markedsføringskampagnen fra 2003 er fortsat i 2004. Udover et udbygget samarbejde med landets universiteter, har AC og de faglige organisationer været meget aktive i kampagnen. Fx har Dansk Magisterforening og ErhvervsPhD-sekretariatet i samarbejde arrangeret 4 informationsmøder. To i Århus og to i København.

Humanistisk fakultet på Københavns Universitet har gjort en helt ekstraordinær indsats for at informere om ErhvervsPhD-initiativet. Det er bl.a. sket ved et stort anlagt arrangement på KU, med over 100 deltagere. Men også andre universiteter har arbejdet på at udvide kendskabet til ErhvervsPhD-initiativet. Dansk Farmaceutisk Universitet har fx ønsket, at der i deres resultatkontrakt med Videnskabsministeriet blev indskrevet, at der skal etableres 10 ErhvervsPhD-projekter. Aalborg Universitet har på eget initiativ kontaktet en række lokale virksomheder, med henblik på at etablere ErhvervsPhD-projekter. Det har resulteret i 11 nye projekter, hvilket er en 3-4 dobling i forhold til 2002 og 2003.

I 2004 er ErhvervsPhD-initiativet generelt blevet yderligere udbredt fagligt og virksomhedsmæssigt. 26 pct. af projekterne blev etableret inden for hum-, merc- og samf-området mod 2-4 pct. før 2002. Virksomhedsmæssigt er 22 pct. af projekterne etableret i virksomheder med under 50 ansatte og 18 pct. i virksomheder med mellem 50 og 250 ansatte. Geografisk er omkring 30 pct. af projekterne uden for det storkøbenhavnske område, heraf er de 15 pct. etableret i Jylland og på Fyn.

Videnskabsministeriet modtog i 2004 88 ansøgninger. Heraf blev 50 pct. godkendt på det efterfølgende møde i Erhvervsforskerudvalget, 28 pct. blev betinget godkendt og 22 pct. blev meddelt afslag. 25 af 27 betinget godkendte projekter blev efterfølgende blevet godkendt. 2 fik afslag. Hovedparten af de betinget godkendte projekter, har skullet tydeliggøre den forskningsfaglige hypotese, metodebeskrivelsen eller projektbeskrivelsen. Enkelte havde ikke afsluttet deres kandidateksamen på ansøgningstidspunktet og manglede derfor en specialekarakter på ansøgningstidspunktet. Ca. en tredjedel af de projekter der er blevet meddelt afslag, har efterfølgende indsendt en revideret ansøgningen og fået den godkendt.

4.4 Bevillinger til Innovationsmiljøer

Videnskabsministeren kan efter ansøgning godkende innovationsmiljøer med henblik på at fremme samspillet mellem det offentlige vidensystem, nye innovative virksomheder, etablerede virksomheder og kapitalkilder. Ministeren kan desuden inden for en ramme, der fastsættes på de årlige finanslove og efter indstilling fra Rådet for Teknologi og Innovation, helt eller delvis medfinansiere etableringen og driften af godkendte innovationsmiljøer, jf. lov om teknologi og innovation § 7, stk. 1 og 4.

<u>Fordeling af bevilling for 2005</u>

Rådet forslog ministeren, at finanslovsbevillingen på knap 121 mio. kr. blev fordelt med ca. 115 mio. kr. til innovationsmiljøerne og 3,8 mio. kr. til Public Service til Opfindere, der er vejledning til opfindere, som administreres af Teknologisk Institut. Endvidere anvendes mindre beløb til fx Venture Cup o. lign.

I forbindelse med indstillingen om fordelingen af bevillingen til innovationsmiljøerne drøftede rådet størrelsen af den sekundære finansiering.

Den såkaldt sekundær finansiering er supplerende finansiering til nogle af de særligt kapitalkrævende projekter. For den sekundære finansiering kan den offentlige finansiering max udgøre 40 % af finansieringen. Endvidere blev det i 2003 besluttet, at størrelsen af den offentlige sekundære finansiering maksimalt kunne udgøre 1 mio. kr.

Der havde fra flere sider været påpeget et behov for at forhøje den sekundære finansiering. Rådet vurderede, at en forhøjelse af den sekundære finansiering vil kunne bidrage til, at specielt nogle af de meget kapitalkrævende projekter kommer videre.

På denne baggrund anbefalede rådet ministeren at hæve det maksimale beløb for den sekundære finansiering fra 1 mio. kr. til 1,5 mio. kr.

Rådet lægger vægt på at medfinansieringen til innovationsmiljøerne anvendes til at medfinansiere forprojekter med et højt teknologi- og/eller videnindhold. Rådet følger dette.

Fordelingen af bevillingen for 2003 og 2004 blev foretaget med udgangspunkt i fordelingsmodellen, der måler på resultater frem for antallet af igangsatte projekter. De fire parametre i fordelingsmodellen er valgt ud fra ønsket om, at hvis projekterne skal kunne overleve på kommercielle vilkår skal private investorer være villige til at investere i projekterne. Det væsentligste element i modellen er derfor innovationsmiljøernes evne til at tiltrække privat kapital og dermed videreføre de igangsatte projekter. Et andet element er innovationsmiljøernes samarbejde med universiteter og andre videninstitutioner.

Beregningerne viser, at miljøernes resultater i 2004 ligger på linie med resultaterne det foregående år.

Der er sket en vis stigning i tilførslen af privat kapital. Fra medio 2003 til medio 2004 er der samlet set tilført ca. 300 mio. kr. fra private investorer til de enkelte projekter. I perioden fra 1998 til medio 2003 blev der i alt tilført ca. 900 mio. kr.

Rådet indstillede på baggrund af beregningerne og en konkret vurdering af situationen i det enkelte miljø, herunder de særlige forhold for de forskningsbaserede miljøer følgende fordeling af midlerne:

	Forslag til fordeling af bevilling for 2005	Fordeling af bevilling for 2004 (ekskl. fordeling af ”restbevilling”)
Teknologisk Innovation	16,00	17,00
Syddansk Innovation	10,00	10,03
NOVI Innovation	13,50	15,00
Østjysk Innovation	19,00	18,00
HIH Development	12,00	10,82
CAT-Symbion	28,00	30,00
DTU Innovation	17,00	14,23
I alt	**115,5**	**115,05**

Videnskabsministeren fulgte rådets indstilling.

Fordeling af restbevilling for 2004

Innovationsmiljøerne har siden januar 2004 umiddelbart fået 50 pct. af tilbageløbene på de offentlige investeringer til genanvendelse i innovationsmiljøet. Tilbageløb er tilbagebetaling på lån, salg af aktier o. lign.

Den øvrige del af tilbageløbet fordeles blandt alle miljøerne på samme måde som nye bevillinger og ud fra samme kriterier.

Pr. medio 2004 var der et tilbageløb og et mindre ikke forbrugt beløb på i alt 5,715 mio. kr. Hertil kom et tilbageløb for 3. kvartal. Tilbageløbet for 4. kvartal registreres først i 2005.

Rådet indstillede til videnskabsministeren, at fordele midlerne på følgende måde til de innovationsmiljøer, der havde søgt om yderligere midler til investering i nye projekter:

Fordeling af restbevilling for 2004:

	Fordeling af bevilling (mio. kr.)
NOVI	0,8
CAT-Symbion	3.0
DTU-Innovation	1.9
I alt	5.715.000

Videnskabsministeren fulgte rådets indstilling.

4.5 Bevillinger til Højteknologiske Netværk (videnetværk)

Rådet for Teknologi og Innovation har i 2004 bevilget 7 højteknologiske netværk for en samlet bevillingsramme på 27,5 mio. kr.

Projekter som tilbydes tilskud

Titel	**Ansøger**	**Total budget mio. kr.**	**Offentlig bevilling mio. kr.**
NaNet	DTU	7.995	3.037
Bioinformatik	DTU	7.747	3.996
Bio-fotonik	RISØ	7.456	3.977
Pervasive communication	Alexandra-instituttet	5.775	4.000
Mobile Systemer	AAU	10.388	4.000
CTI	DTU	6.558	4.549
Biologue	KU	7.242	3.999
		53.161	**27.558**

4.6 Forprojekter til EU's 6. rammeprogram

Som opfølgning på handlingsplanen ”Bedre veje mellem forskning og erhverv” (samspilshandlingen) blev initiativet ”Forprojekter til EU's 6. rammeprogram” igangsat i marts 2004.

Forprojekter til EU's 6. rammeprogram er et tilbud til små og mellemstore virksomheder, der ønsker at deltage i et fælles europæisk projekt under EU's 6. rammeprogram for forskning og teknologisk udvikling.

Formålet med EU-forprojekterne er at gøre det lettere for danske små og mellemstore virksomheder at deltage i EU's 6. rammeprogram, så de herigennem sikres et større internationalt netværk og bedre udviklingsmuligheder.

Gennem et forprojekt kan virksomheden få medfinansieret de udgifter, den har før den sender sin ansøgning. Det kan fx være udgifter til nærmere at definere projektet, til at finde de rette partnere, til forhandlinger om aftaler og til at skrive ansøgningen.

Medfinansieren kan udgøre mellem 25.000-200.000 og kan maksimalt dække op til 50% af virksomhedernes omkostninger.

På Finansloven for 2004 er der afsat 3 mio. kr. til EU-forprojekterne i årene 2004-7. Interessen for ordningen var i løbet af 2004 så stor at rådet i august anbefalede Videnskabsministeren at der blev tilført yderligere midler til ordningen. Dette tiltrådte ministeren og der er derfor i alt bevilliget midler for knap 6 mio. kr. under ordningen i 2004.

Der blev afholdt 6 ansøgningsrunder i 2004. Sekretariatet modtog i alt 84 ansøgninger. Der er givet 47 tilsagn og 37 afslag på ansøgningerne.

4.7 Bevillinger til teknologioverførsel

Det blev i efteråret 2004 besluttet at udmønte bevillingen til teknologioverførsel i to etaper - henholdsvis primo 2005 og ultimo 2006. Baggrunden var, at området pt. er inde i en meget hastig udvikling, hvor forudsætninger og behov to år frem vanskeligt lader sig forudse. Det gælder fx samspillet med den nye lov om teknologioverførsel, hvor universiteterne får mulighed for at etablere egne selskaber for teknologioverførsel. Desuden gælder det teknologioverførslen fra sygehusforskningen, hvor den nye regionsstruktur må forventes at spille ind. Med den valgte udmøntningsplan er der derfor sikret mulighed for at korrigere kursen og igangsætte nye aktiviteter cirka midtvejs i bevillingsperioden.

Aktivitet	**Beløbsramme**	**Tidspunkt**
Nye koncepter for teknologioverførsel	30	Udbud primo 2005
Nationalt netværk for eksperter i teknologioverførsel	14	Ca. 3,5 mio. kr. årligt i perioden 2005-2008
Restbevilling	16	Udbud ultimo 2006
I alt	60	

Der er ultimo 2004 annonceret en ansøgningsrunde om 30 mio. kr. til offentlige forskningsinstitutioners udvikling og afprøvning nye koncepter for teknologioverførsel.

Endvidere er der for perioden 2005-2008 givet tilsagn om en årlig ramme på op til 3,5 mio. kr. til et nationalt netværk teknologioverførsel under ledelse af en tværinstitutionel styregruppe og med fælles sekretariat på DTU.

4.8 Oversigt over afgivne tilsagn, behandlede sager og afslag i 2004

Nedenstående tabel giver en oversigt over samtlige afgivne tilsagn, behandlede sager og afslag for hele 2004.

1.000 kr.	*Tilsagns-ramme **	*Afgivne tilsagn ***	*Behandlede Sager ****	*Afslag i % ****
Godkendte Teknologiske Serviceinst.	234.100	234.100	9	0,0
GTS særlige initiativer	26.200	26.200	28	78,6
Innovationskonsortier	42.900	42.900	16	68,8
ErhvervsPhD'er	49.307	49.307	88	20,5
Innovationsmiljøer	159.680	159.680	7	0,0
Forprojekter til EU ansøgninger	5.832	5.832	84	44,0
Videnetværk	27.558	27.558	19	63,2
I ALT	**545.577**	**545.577**	**251**	**39,8**

Noter

* *Tilsagnsramme* er den bevilling, der er afsat på finansloven for 2004 plus evt. annullationer af tidligere års tilsagn (der kan genanvendes) plus/minus evt. overførsler.

** *Afgivne tilsagn* er summen af besluttede tilsagn, minus annullerede tilsagn fra indeværende år.

*** *Behandlede sager og afslag i %* er antallet af behandlede ansøgninger i 2004 og en procent for, hvor stor en del af ansøgerne der har fået afslag. Tallet under i alt er det samlede antal afslag i procent af det samlede antal behandlede sager.